

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vzdělávací obor Dějepis se vyučuje ve stejnojmenném předmětu, vzdělávací obor Výchova k občanství v předmětu Občanská výchova.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

V oblasti Člověk a společnosti chceme rozvíjet tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v celospolečenském kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými údaji, termíny a symboly vzdělávacích oborů dějepis, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji

- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

K naplnění těchto kompetencí chceme využívat všechny adekvátní metody a formy práce:

- práce ve skupinách

- procvičování ve dvojicích
- individuální práce žáka
- práce v týmech
- konzultace se spolužáky
- komunitní kruh
- žák v roli učitele
- učení v praxi (exkurze)
- referáty
- soutěže
- tvorba artefaktů
- kladení otázek a získávání odpovědí
- četba textu a jeho následný rozbor
- práce s novinovým materiálem
- práce s mediálními informacemi
- internet
- využití audiovizuálních materiálů
- diskuse, aréna
- dramatizace
- poznávací hry
- modelové situace
- využití audiovizuálních pomůcek
- vyhledávání a zpracování informací
- setkání s odborníky

Výběr forem a metod práce je závislý na cíli, ke kterému je činnost směřována. Je podřízena tomu, aby výuka v této oblasti byla pro žáky co nejatraktivnější a aby si kromě teoretických znalostí osvojili i řadu praktických dovedností, potřebných pro život ve společnosti.

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět se realizuje na 2. stupni. 6. - 9. ročník má dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě s celým kolektivem žáků.

Předmět Dějepis přináší základní informace o životě člověka v minulosti. Seznamuje s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily vývoj společnosti a mají význam pro orientaci v současném společenském životě. Zdůrazňuje, že přítomnost i budoucnost je a bude vždy s minulostí spjata. Obecné historické jevy a problémy jsou přibližovány a konkretizovány prostřednictvím regionálních a místních dějin. Dějepis formuje

postoje jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, smysl pro odlišnost jiných národů, ochrana historických a kulturních památek. Vede k pochopení nutnosti života v míru, neboť jen tehdy lze řešit současné globální problémy lidstva.

Během vyučovacích hodin je kladen důraz na komunikaci, schopnost vyjadřovat se, přemýšlet o problému a dokázat o něm hovořit. Výchovné i vzdělávací strategie volí vyučující tak, aby odpovídaly danému tématu a možnostem – např. práce s textem (čtení s porozuměním, otázka – odpověď), s časovou přímkou, atlasem, odbornou literaturou, využití výpočetní techniky, exkurze, návštěvy muzeí, tematicky zaměřené školní výlety, projekty.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace							2	2	2	2	8

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pracovat s obecně užívanými pojmy, znaky a symboly
- vyhledávat a třídit informace, chápat je a systematicky je využívat v procesu učení i v praktickém životě
- propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si tak vytvářet komplexnější pohled na společnost a kulturu

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- náměty k samostatnému uvažování

Kompetence komunikativní

- vést žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zapojovat se do diskusí, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytvářet příznivé klima ve třídě
- účinně spolupracovat ve skupině
- uvědomění si významu sama sebe v kolektivu lidí

Kompetence občanské

- chránit a oceňovat národní tradice a kulturní i historické dědictví
- chápat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- respektovat názory ostatních

Kompetence pracovní

- využívat získaných vědomostí v běžné praxi
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

Průřezová témata:

VDO   6. ročník (okruh 4)
                      8. ročník (okruhy 1, 2, 3)
                      9. ročník (okruhy 3, 4)

VMEGS   6. ročník (okruh 2)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí ➤ Uvede příklady zdrojů informací o minulosti ➤ Orientuje se na časové ose a 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk v dějinách (význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny) 	

v historické mapě		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost ➤ Uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky lidské společnosti (člověk a lidská společnost v pravěku) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ➤ Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ➤ Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství a souvislost s judaismem ➤ Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší civilizace • Kořeny evropské kultury (nejstarší civilizace, jejich kulturní odkaz) • Antické Řecko a Řím • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> • Nový etnický obraz Evropy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický 	

	vývoj	
	<ul style="list-style-type: none"> • Islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	
➤ Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	
➤ Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi církevní a světskou mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	<ul style="list-style-type: none"> • Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	
➤ Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura středověké společnosti • Funkce jednotlivých vrstev 	
➤ Uvede příklady románské a gotické kultury	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	
➤ Zdůvodní znovuobjevení antického ideálu člověka	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance, humanismus 	
➤ Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	<ul style="list-style-type: none"> • Husitství 	
➤ Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Reformace a její šíření Evropou 	
➤ Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Zámořské objevy a počátky dobývání světa 	
➤ Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát v 15. – 18. století 	
➤ Uvede příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
➤ Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	<ul style="list-style-type: none"> • Velmoci v 15. – 18. století 	
➤ Rozpozná základní znaky, zná představitele a kulturní památky	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky baroka 	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> • Objevy a dobývání • Počátky nové doby (zámořské objevy, počátky dobývání světa, český stát a velmoci v 15. - 18. století, barokní kultura a osvícenství) • Kolonialismus 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vymezí podstatné 	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizace společnosti 	

<p>ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>➤ Odhalí souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p>	<p>(Velká fr. revoluce, Napoleon, vznik USA, industrializace, sociální otázka)</p>	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<p>➤ Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p> <p>➤ Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>➤ Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy</p> <p>➤ Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moderní doba • Konflikty mezi velmocemi • 1. svět. válka, její důsledky • Polit. a hospodářská situace 20. a 30. let • Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus • 2. svět. válka, holocaust, důsledky války 	<p>Exkurze Mauthausen</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa ➤ Uvede příklady střetávání obou bloků ➤ Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdělený a integrující svět • Studená válka • Soupeření supervelmocí • Země východního bloku • ČSR od únorového převratu do r. 1989 • Rozpad koloniálního systému 	
--	---	--

Občanská výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět se realizuje na 2. stupni v 6. – 8. ročníku. Časová dotace je jedna hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě s celým kolektivem žáků.

Občanská výchova připravuje žáky pro život v demokratické společnosti. Učí děti orientovat se ve stále se proměňující sociální realitě, flexibilně reagovat na společenské změny a vyrovnávat se s novými životními situacemi. Podporuje rozvíjení dovedností důležitých pro vzájemnou komunikaci lidí. Přispívá k podpoře osobnostního rozvoje žáků, podílí se na rozvíjení hodnotových a postojevých kvalit jednotlivých žáků. Klade důraz na formování a upevňování občanských postojů. Konečným cílem je to, aby se žáci byli schopni aktivně začlenit do života společnosti a využívat výhod, které moderní demokratická společnost nabízí.

Občanská výchova navazuje na poznatky o společnosti získané na 1. stupni ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Předmět připravuje žáky na život takový, jaký je, a rozvíjí jejich schopnosti důležité pro spokojený a plnohodnotný život. Cíle předmětu jsou realizovány v běžných hodinách, formou besed, exkurzí, projektů apod.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Občanská výchova

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace							1	1	1		3

Vzdělávací obsah předmětu je rozvržen do následujících okruhů:

- Člověk a společnost
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky ke správnému chování a postoji k životu
- podporovat tvořivou činnost
- vést žáky k vyhledávání a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslet a mít schopnost hájit svá rozhodnutí
- posuzovat svá řešení problémů z nejrůznějších společenských hledisek
- vést žáky k učení v souvislostech
- zadávat problémové úkoly v návaznosti na praktický život

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- naslouchat druhým, vhodně reagovat na jejich projevy
- komunikovat na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat v týmu, vzájemně si pomáhat
- upevňovat dobré mezilidské vztahy
- vytvářet situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- vést žáky k zodpovědnému chování v krizových životních situacích
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- zadávat takové úkoly, aby žáci byli schopni využít poznatků z běžného života
- žáci plní kompetence přípravou referátů, anket, dramatizací, prací na projektech

Průřezová témata:

OSV 7. ročník (okruh č. 11),
8. ročník (okruhy č. 2, 3, 7, 8)

VDO 7. ročník (okruhy č. 1, 2, 3, 4)
8. ročník (okruhy č. 1, 2)

VMEGS 7. ročník (okruh č. 1)
8. ročník (okruhy č. 1, 3)

MuV 7. ročník (okruh č. 5)
8. ročník (okruhy č. 1, 2, 3, 5)

MV 6. ročník (okruh č. 2)
7. ročník (okruh č. 1)
8. ročník (okruhy č. 2, 5)

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ Objasní význam rodinného soužití ➤ Popíše a objasní funkce rodiny ➤ Chápe obsah pojmu rodina ➤ Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve 	<ul style="list-style-type: none"> • Moje rodina • Rodina a její funkce a náhradní rodinná výchova • Manželství a rodičovství 	

škole, v obci		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dodržuje zásady hospodárnosti ➤ Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi ➤ Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti ➤ Uvede hlavní příjmy a výdaje a rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje ➤ Zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti ➤ Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání bytu • Hospodaření domácnosti 	Pracovní výchova
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápe člověka jako součást lidské společnosti ➤ Cítí nutnost a potřebu vzájemného respektu a solidarity ➤ Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi ➤ Vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi 	<ul style="list-style-type: none"> • Sousedé, hosté a cizí lidé 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Má povědomí o své vlasti a jejího významu pro člověka ➤ Rozlišuje vlast a zahraničí, národy a národnosti ➤ Vnímá a chápe, v čem se národnosti odlišují ➤ Objasní potřebu tolerance ve společnosti ➤ Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí ➤ Zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast, její minulost a současnost • Slavní předkové • Mateřský jazyk • Jazykové a kulturní odlišnosti • Lidská setkání 	

<p>chování lidí a zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pociťuje národní hrdost ➤ Zná hlavní národnostní menšiny v ČR ➤ Uvědomuje si rozdílnost jazyků, tradic a kultur ➤ Chápe postavení ČR v Evropě i ve světě a nutnost spolupráce 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpoří vlastní vztah k místu, kde žije ➤ Zdůrazní šetrné chování ke kulturním památkám ➤ Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavní město Praha a její místo v ČR a v Evropě • Významná místa a památky • Moje obec, historie, současnost, památky, rodáci, radnice, zastupitelstvo 	Orientace v mapě – Z, INF

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Občanská výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají ➤ Postupně si vytváří představu o místě kultury v životě člověka, o vlivu kultury na formování mravních postojů i chování ➤ Rozlišuje kulturnost a projevy nekulturnosti ➤ Hodnotí vliv masmédií ➤ Kriticky přistupuje k mediálními informacím ➤ Rozlišuje hlavní znaky evropských stavebních slohů a další kulturní znaky každého období 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura a její rozvíjení • Kulturní instituce • Evropské stavební slohy 	Dějepis, VV, literatura, HV, Z
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomuje si základní demokratické hodnoty, nutnost zákonů pro život 	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik státu a právních norem • Typy a formy státu 	

<p>v lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Na konkrétních příkladech uvádí vztah mezi právem a morálkou ➤ Sestavuje svůj morální žebříček hodnot ➤ Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➤ Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí ➤ Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ➤ Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ➤ Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ➤ Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Právo a morálka • Volby v ČR do parlamentu, zastupitelstva obce • Ústava ČR 	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Předmět: Občanská výchova
Ročník: 8.

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učí se zkoumat pocity sebeprožívání ➤ Uvědomuje si svoji jedinečnost a neopakovatelnost ➤ Snaží se formulovat své touhy, sny, ideály ➤ Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů ➤ Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí ➤ Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ➤ Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost a odlišnost lidí • Duševní vlastnosti osobnosti 	<p>Využití socioher, PC osobnostní testy, IQ testy</p> <p>Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve spol. (v průběhu celého roku)</p>

přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná své individuální potřeby pro efektivní učení ➤ Umí rozeznat svůj učební styl ➤ Umí si vytvořit podmínky pro efektivní učení ➤ Dokáže si efektivně organizovat svůj volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak poznat svůj učební styl • Jak se efektivně učit • Jak si učení plánovat a organizovat • Jak si pamatovat • Jak pracovat s informacemi • Jak si psát poznámky 	Projekty, testy – paměťová cvičení aj.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace • Zásady asertivního chování 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v jednotlivých druzích povolání a pracovišť ➤ Rozpozná charakter a druhy pracovních činností ➤ Charakterizuje zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady na jednotlivé profese ➤ Posuzuje osobní zájmy a cíle, zdravotní a tělesný stav, vlastnosti a schopnosti ➤ Zvládá sebehodnocení ➤ Využívá poradenských služeb ➤ Seznámí se s činností Úřadu práce ČR (<i>přeformulováno</i>) ➤ Rozvažuje možnosti vzdělávání ➤ Orientuje se v náplni učebních a studijních oborů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trh práce, povolání, pracoviště, pracovní činnosti, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní • Volba profesní orientace, osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení poradenské služby • Učební a studijní obory • Druhy středních škol. 	